

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1So/67/2015
Identifikačné číslo spisu: 3014200861
Dátum vydania rozhodnutia: 14.02.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Igor Belko
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:3014200861.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a členov senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa : R. S. M., bytom T. X/XX, I. X., zastúpeného advokátom JUDr. Mariánom Ďurinom, so sídlom Sibírska č. 4, Bratislava 3, proti odporkyňi: Sociálna poisťovňa, ústredie Bratislava, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o starobný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 12Sd/253/2014-50 zo dňa 14.mája 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 12Sd/253/2014-50 zo dňa 14.mája 2015 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil podľa § 250q ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“) preskúmané rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 21. mája 2014, ktorým odporkyňa zamietla podľa § 21 zák. č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov a podľa § 259 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zák. č. 721/2004 Z. z. žiadosť navrhovateľa zo dňa 7.mája 2014 o priznanie starobného dôchodku od X.I. XXXX z dôvodu, že počas výkonu zamestnania v služobnom pomere získal viac ako 20 rokov v I. kategórii funkcií a získal aspoň 25 rokov doby zamestnania, dôchodkový vek dosiahol dovŕšením 55 rokov veku, t. j. XX. X. XXXX a rozhodnutím Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia v Bratislave č. 79155 zo dňa 22. marca 1993 mu bol priznaný starobný dôchodok od X. W. XXXX podľa § 132 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov, ktorý sa od 1. júla 2002 považuje za výsluhový dôchodok podľa § 125 ods. 13 zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov. Suma starobného dôchodku bola Vojenským úradom

sociálneho zabezpečenia určená podľa ustanovení zákona č. 100/1989 Zb. bola zhodnotená všetka preukázaná doba zamestnania, doba služobného pomeru a náhradná doba od 28. decembra 1951 do 31. augusta 1953 a od 28. septembra 1953 do 27. decembra 1988. Vzhľadom na priznaný starobný dôchodok, ktorý sa považuje za výsluhový dôchodok, na dobu zabezpečenia zhodnotenú na nárok a určenie sumy starobného dôchodku, nárok na ďalší starobný dôchodok nevznikol.

Súd tak rozhodol po tom, čo vychádzajúc zo zistených skutkových okolností a citovaných zákonných ustanovení dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie odporkyne je v súlade so zákonom. Prihliadol najmä na to, že navrhovateľovi už bol rozhodnutím Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia č. 79455 zo dňa 22. marca 1993 priznaný starobný dôchodok od X. W. XXXX podľa § 132 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení, ktorý sa od 1. júla 2002 považuje za výsluhový dôchodok podľa § 125 ods. 13 zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov, ktorého výška bola Vojenským úradom sociálneho zabezpečenia určená podľa ustanovení zákona č. 100/1989 Zb. a zhodnotená bola všetka preukázaná doba zamestnania, doba služobného pomeru a náhradná doba od 28. decembra 1951 do 31. augusta 1953 a od 28. septembra 1953 do 27. decembra 1988. Vzal do úvahy, že pre výmeru starobného dôchodku navrhovateľovi bola zhodnotená doba 37 ukončených rokov, v I. kategórii funkcií 30 rokov, v II. kategórii funkcií 5 rokov a v III. kategórii 2 roky a pre zvýšenie starobného dôchodku za ďalšie zamestnanie po vzniku nároku bola navrhovateľovi započítaná doba od 28.12.1988 do 31.10.1992, celkom 1363 dní z toho bolo zhodnotených 1350 dní.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ prostredníctvom právneho zástupcu včas odvolanie, ktorým odkázal na argumenty uvádzané v žiadosti navrhovateľa zo 7.5.2014, v návrhu na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne z 21.5.2014, v doplnení návrhu z 13.3.2015 a výpovedi navrhovateľa na pojednávaní dňa 14.5.2015. Pripomenul, že žiadal priznať starobný dôchodok už od dovŕšenia fyzického veku 55 rokov, t.j. od XX.XX.XXXX. Uviedol, že pre nárok na výsluhový dôchodok sa však nezhodnocuje zaradenie do I. a II. kategórie funkcií v službe v ozbrojených zboroch. Týmto výkonom služby po dobu viac ako 20 rokov v I. kategórii funkcií súčasne podľa § 132 ods. 1 zák. č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení navrhovateľ splnil podmienku vzniku nároku na starobný dôchodok už dosiahnutím fyzického veku 55 rokov, t. j. dňa XX.XX.XXXX a nie až vo fyzickom veku 60 rokov ako sa stalo v prípade navrhovateľa. Navrhovateľ vysoko „nadsluhoval“ vojenskú službu až o 1 404 dní, t. j. 3 roky a 309 dní a to do 31.10.1992. Táto výrazne nadsluhovaná doba by nemala zostať odporkyňou nepovšimnutá. Toto odpracované obdobie je jedným z kľúčových období, ktoré si treba všimnúť a adekvátne hodnotiť v prospech navrhovateľa. Dňa XX.XX.XXXX navrhovateľ dosiahol fyzický vek 60 rokov. Podľa jeho názoru aj Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia, mal konať oveľa objektívnejšie a svedomitejšie pri výpočte výsluhového príspevku, ktorý by vo väčšej miere zhodnotil odslúženú dobu vojenskej služby vyslužilca. Podotkol, že obe inštitúcie navzájom kooperujú (a to aj bez vedomia navrhovateľa), takže mohli vzniknuté kolízie správne zosúladiť s požiadavkou navrhovateľa.

V odvolaní ďalej vytýkal, že navrhovateľ bol poškodený, pretože bol viditeľne ukrátený na sume starobného dôchodku a vykonal podrobný výpočet starobného dôchodku VÚSZ ku dňu 01.03.1993 (č.l. 2), výpočet starobného dôchodku podľa postupu VÚSZ (č.l. 3), výpočet výsluhového príspevku podľa postupu VÚSZ (č.l. 3) a poukázal na to, že v civilnom sektore, v III. pracovnej kategórii, navrhovateľ odpracoval 5 rokov a 1 deň, vrátane evidovanej náhradnej doby. Namietal, že rozsudok krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a navrhol odvolaciemu súdu aby zmenil rozhodnutie krajského súdu, zrušil rozhodnutie odporkyne a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že dôvody, ktoré uvádza navrhovateľ v odvolaní nepovažuje za opodstatnené. Podľa jej názoru súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci, na základe ktorého náležite právne posúdil vec, pričom nezistil nezákonnosť preskúmaného rozhodnutia odporkyne. Trvala na správnosti napadnutého rozhodnutia a navrhla odvolaciemu súdu rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a z dôvodov uvedených v

odvolaní podľa § 212 O.s.p. Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spojení s ust. § 250s prvá veta O.s.p. odvolanie prípustné, jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.) došiel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 250ja ods. 2 O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk). Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 14.februára 2017 (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Podľa § 244 ods. 1, 2 a 3 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. V správnom súdnictve preskúmajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy. Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté.

Predmetom odvolacieho konania bolo preskúmanie rozsudku krajského súdu, preto primárne, v medziach odvolania, preskúmal Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporkyne o zamietnutí žiadosti navrhovateľa zo 7.mája 2014 o priznanie starobného dôchodku od X.I. XXXX podľa zákona o sociálnom poistení.

V zmysle § 259 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení účinnom do 31.decembra 2004 v konaniach o nárokoch na dávky a výplatu dávok z dôchodkového zabezpečenia, ktoré vznikli pred 1. januárom 2004, sa rozhodne podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 s odchýlkami ďalej ustanovenými.

Podľa § 20 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení občan má podľa dĺžky doby zamestnania a podľa dosiahnutého veku nárok na starobný dôchodok alebo pomerný starobný dôchodok.

Podľa § 14 ods. 4 zákona č. 100/1988 Zb. v znení neskorších predpisov doba služby získaná pred 1. januárom 2000 v I. a II. kategórii funkcií je dobou zamestnania zaradenou do I. a II. pracovnej kategórie, ak nevznikol nárok na starobný dôchodok podľa piatej časti zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení.

V zmysle § 132 ods. 1 písm. a/ zákona č. 100/1988 Zb. vojak z povolania má nárok na starobný dôchodok, ak bol zamestnaný najmenej 25 rokov a dosiahol vek aspoň 55 rokov, ak vykonával najmenej 20 rokov službu zaradenú do I. kategórie funkcií.

Podľa § 142 ods. 4 písm. a/ zákona č. 100/1988 Zb. o dávkach dôchodkového zabezpečenia rozhodujú, pokiaľ ide o
a/ vojakov z povolania Česko-slovenskej armády, Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia.

Navrhovateľ nespochybnil skutkový stav zistený súdom prvého stupňa tak ako vyplýval z pripojeného dávkového spisu navrhovateľa t.j., že rozhodnutím Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia v Bratislave č. 79155 zo dňa 22. marca 1993 mu bol priznaný starobný dôchodok od X. W. XXXX podľa § 132 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov, ktorý sa od 1. júla 2002 považuje za výsluhový dôchodok podľa § 125 ods. 13 zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Suma starobného dôchodku bola Vojenským úradom sociálneho zabezpečenia určená podľa ustanovení zákona č. 100/1989 Zb. v znení neskorších predpisov a bola zhodnotená všetka preukázaná doba zamestnania, doba služobného pomeru a náhradná doba od 28. decembra 1951 do 31. augusta 1953 a od 28. septembra 1953 do 27. decembra 1988. Nebolo tiež sporným, že podľa potvrdenia

Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia č. 95307307915503/2014 zo dňa 15. apríla 2014 pre výmeru starobného dôchodku navrhovateľovi bola zhodnotená doba 37 ukončených rokov, v I. kategórii funkcií 30 rokov, v II. kategórii funkcii 5 rokov a v III. kategórii 2 roky a pre zvýšenie starobného dôchodku za ďalšie zamestnanie po vzniku nároku bola navrhovateľovi započítaná doba od 28. 12. 1988 do 31.10. 1992, celkom 1363 dní, z toho bolo zhodnotených 1350 dní.

Vychádzajúc z uvedeného neboli pochybnosti o tom, o aké dôkazné prostriedky odporkyňa oprela svoje rozhodnutie a odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporkyňa riadne vyhodnotila dokazovanie, ktoré vyústilo v riadne zistený skutkový stav, z ktorého odporkyňa vychádzala pri svojom rozhodovaní. Ani odvolací súd nezistil v rozsahu podaného odvolania také pochybenie napadnutého rozhodnutia odporkyne resp. konania, ktoré mu predchádzalo, ktoré by odôvodňovali jeho zrušenie, preto pokiaľ sa krajský súd stotožnil s jej právnym záverom, v zmysle ktorého priznaný starobný dôchodok, ktorý sa považuje za výsluhový dôchodok, za dobu zabezpečenia zhodnotenú na nárok a určenie sumy starobného dôchodku nárok na ďalší starobný dôchodok, o ktorom by mala rozhodovať nevznikne, považoval tento jeho názor odvolací súd za správny.

Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie náležitým spôsobom a správne odôvodnil tým, že vznik nároku na starobný dôchodok a jeho priznanie podľa §132 zákona č. 100/1988 Zb. súčasne vylučuje možnosť priznania vzniku nároku na starobný dôchodok podľa § 21 zákona č. 100/1988 Zb. pričom dôvodne poukázal aj na rovnaký právny názor zaujal najvyššieho súdu vyslovený v rozsudku č. 9 So 41/2008 z 29. septembra 2008.

Nakoľko starobný dôchodok bol navrhovateľovi priznaný a je vyplácaný Vojenským úradom sociálneho zabezpečenia, pričom odporkyňa o priznaní starobného dôchodku nerozhodovala a tento dôchodok navrhovateľovi ani nevypláca, neprislúcha jej rozhodnúť ani o zvýšení starobného dôchodku za ďalšie navrhovateľom požadované doby zamestnania. Právomoc rozhodnúť o nároku navrhovateľa na zvýšenie starobného dôchodku za nezhodnotenú dobu zamestnania pred vznikom nároku na starobný dôchodok a za dobu zamestnania po vzniku nároku na tento dôchodok (považovaný za výsluhový dôchodok) v zmysle § 259 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. je tak ako v prípadoch uvedených v § 143d zákona č. 328/2002 Z. z. daná právomoc Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia.

Odvolací súd s prihliadnutím na ust. § 219 ods. 2 v spoj. s § 250l ods. 2 OSP nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku, na ktoré odkazuje.

Na základe uvedeného najvyšší súd rozhodol podľa § 219 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250ja ods. 3 druhá veta O.s.p. tak, že rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 12Sd/253/2014-50 zo dňa 14.05.2015 potvrdil ako vecne správny.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 250k ods. 1 a § 250l ods. 2 O.s.p. tak, že navrhovateľovi, ktorý v konaní nebol úspešný náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.